

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușeanu nr. 28, Chișinău MD 2004, Republica Moldova

SESIZARE

prezentată în conformitate cu articolul 25 lit. g) din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și articolele 38 alin. (1) lit. g) și 39 din Codul Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995

14:30

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA		
Intrare Nr.	81a	
"04"	04	2021

I – AUTORUL SESIZĂRII

1. Nume: **ȚÎCU** 2. Prenume: **OCTAVIAN**
3. Funcția: **Deputat în Parlamentul Republicii Moldova**
4. Adresa:
5. Tel.
6. Numele și prenumele reprezentantului* ---
7. Ocupația reprezentantului ---
8. Adresa reprezentantului ---
9. Tel. --- 10. Fax --- 11.---

II – OBIECTUL SESIZĂRII

Prezenta sesizare are ca obiect controlul constituționalității Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova privind declararea stării de urgență nr. 49 din 31.03.2021 (*publicată în M. Of. al R. Moldova nr. 87 art. 78 din 31.03.2021*) și Hotărârii de Guvern cu privire la propunerea declarării stării de urgență nr. 43 din 30 martie 2021 (*publicată în M. Of. al R. Moldova nr. 86 art. 87 din 31.03.2021*).

Sușinem că actele normative contestate sunt contrare dispozițiilor art. 1, art. 4, art. 6, art. 7, art. 54, art. 60, art. 66, art. 72, art. 73, art. 96, art. 102 și art. 103 din Constituția Republicii Moldova.

III. CADRUL NORMATIV APLICABIL

a) Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1

Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.”

Articolul 6

Separarea și colaborarea puterilor

„În Republica Moldova puterea legislativă, executivă și judecătorească sunt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției.”

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

„Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.”

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor **prevăzute de lege**, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

Articolul 60

Parlamentul, organ reprezentativ suprem și legislativ

„(1) Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului Republicii Moldova și unica autoritate legislativă a statului.

[...].”

Articolul 66

Atribuțiile de bază

„Parlamentul are următoarele atribuții de bază:

a) adoptă legi, **hotărâri** și moțiuni;

[...]

m) **declară starea de urgență**, de asediu și de război;

[...].”

Articolul 72

Categoriile de legi

„(1) Parlamentul adoptă legi constituționale, legi organice și legi ordinare. [...].

(3) Prin lege organică se reglementează:

[...]

m) **regimul stării de urgență**, de asediu și de război;

[...].”

Articolul 73

Inițiativa legislativă

„Dreptul de inițiativă legislativă aparține deputaților în Parlament, Președintelui Republicii Moldova, Guvernului, Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia.”

Articolul 96

Rolul [Guvernului]

„(1) Guvernul asigură realizarea politicii interne și externe a statului și exercită conducerea generală a administrației publice.

(2) În exercitarea atribuțiilor, Guvernul se conduce de **programul său de activitate, acceptat de Parlament.**”

Articolul 102

Actele Guvernului

„(1) Guvernul adoptă **hotărâri**, ordonanțe și dispoziții.

(2) Hotărârile se adoptă pentru organizarea executării legilor.

(3) Ordonanțele se emit în condițiile articolului 106².

(4) Hotărârile și ordonanțele adoptate de Guvern se semnează de Prim-ministru, se contrasemnează de miniștrii care au obligația punerii lor în executare și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Nepublicarea atrage inexistența hotărârii sau ordonanței.

(5) Dispozițiile se emit de Prim-ministru pentru organizarea activității interne a Guvernului.”

Articolul 103

Încetarea mandatului

„(1) Guvernul își exercită mandatul până la data validării alegerilor pentru un nou Parlament.

(2) Guvernul, în cazul exprimării votului de neîncredere de către Parlament, al demisiei Prim-ministrului sau în condițiile alineatului (1), **îndeplinește numai funcțiile de administrare a treburilor publice**, până la depunerea jurământului de către membrii noului Guvern”.

Articolul 134

Statutul [Curții Constituționale]

„(1) **Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova.**

(2) Curtea Constituțională este independentă de orice altă autoritate publică și se supune numai Constituției.

(3) Curtea Constituțională **garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.**”

Articolul 135

Atribuțiile [Curții Constituționale]

(1) Curtea Constituțională:

a) exercită, la sesizare, **controlul constituționalității** legilor și **hotărârilor Parlamentului**, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a **hotărârilor și ordonanțelor Guvernului**, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte; [...].”

b) **Prevederile relevante ale Legii nr. 212 din 24 iunie 2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război sunt următoarele:**

Articolul 3

Cadrul juridic

„Cadrul juridic al stării de urgență, de asediu și de război îl constituie Constituția Republicii Moldova, prezenta lege, alte acte normative, precum și acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte.

[...].”

Articolul 12

Declararea stării de urgență, de asediu sau de război

„(1) Starea de urgență, de asediu sau de război se declară prin hotărâre a Parlamentului.”

Articolul 13

Hotărârea privind declararea stării de urgență, de asediu sau de război

„Hotărârea privind declararea stării de urgență, de asediu sau de război trebuie să prevadă:

- a) motivele care au impus declararea stării respective;
- b) teritoriul pe care se instituie;
- c) durata instituirii;
- d) **măsurile urgente care urmează a fi luate;**
- e) organele competente în a căror sarcină este pusă aducerea la îndeplinire a hotărârii în cauză;
- f) alte prevederi și restricții care se impun.”

Articolul 17

Declararea stării de urgență

„Starea de urgență **se declară la propunerea Președintelui Republicii Moldova sau a Guvernului.**”

Articolul 19

Convocarea ședinței Guvernului

„(1) Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova prezintă Guvernului un raport privind necesitatea declarării stării de urgență.

(2) Raportul Comisiei pentru Situații Excepționale este examinat, în regim de urgență, la ședința Guvernului, la care **se adoptă hotărârea de a înainta Parlamentului propunerea privind declararea stării de urgență.**

(3) Prim-ministrul remite neîntârziat Parlamentului propunerea privind declararea stării de urgență.”

c). Prevederile relevante ale Legii nr. 136 din 07.07.2017 cu privire la Guvern

Articolul 15

Competența Guvernului al cărui mandat a încetat

„(1) Guvernul al cărui mandat a încetat îndeplinește numai atribuții de administrare a treburilor publice.

(2) Guvernul al cărui mandat a încetat nu este în drept:

- a) să adopte și să prezinte Parlamentului spre examinare proiecte de acte normative și proiecte ale documentelor de politici;
- b) să adopte ordonanțe și documente de politici;

c) să avizeze inițiative legislative, inclusiv proiecte de legi, și să examineze propuneri legislative;

[...].”

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

Guvernul Republicii Moldova a adoptat la 30 martie 2021 Hotărârea nr. 43 cu privire la propunerea declarării stării de urgență (*publicată în M. Of. al R. Moldova nr. 86 art. 87 din 31.03.2021*) prin care s-a luat act de Raportul Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova privind necesitatea declarării stării de urgență și s-a dispus prezentarea Parlamentului Raportul Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova privind necesitatea declarării stării de urgență. Totodată, în temeiul art. 19 din Legea nr.212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, **executivul a propus Parlamentului să declare stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova.**

La 31 martie 2021, Bolea Vasile, Suhodolski Alexandr, Dolință Alla, deputați în Parlamentul Republicii Moldova, au înaintat cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de hotărâre privind declararea stării de urgență.

Tot la 31 martie 2021, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Hotărârea nr. 49 (*publicată în M. Of. al R. Moldova nr. 87 art. 78 din 31.03.2021*) prin care **s-a declarat stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 1 aprilie – 30 mai 2021.** Totodată, legislativul a stabilit că în perioada stării de urgență, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova va emite dispoziții în vederea punerii în executare a următoarelor măsuri: instituirea unui regim special de intrare și ieșire din țară; instituirea unui regim special de circulație pe teritoriul țării; introducerea regimului de carantină și luarea altor măsuri sanitaro-antiepидemice obligatorii; stabilirea unui regim special de lucru pentru toate entitățile; interzicerea desfășurării adunărilor, manifestațiilor publice și a altor acțiuni de masă; dispunerea, la necesitate, a raționalizării consumului de alimente și de alte produse de strictă necesitate; coordonarea activității mijloacelor de informare în masă privind: a) informarea populației despre cauzele și proporțiile situației excepționale, despre măsurile întreprinse pentru prevenirea pericolului, lichidarea urmărilor acestei situații și protecția populației; b) familiarizarea populației cu regulile de comportare în timpul situației excepționale; c) introducerea unor reguli speciale de utilizare a mijloacelor de telecomunicații; modificarea procedurii de numire în funcție și de destituire a conducătorilor agenților economici și ai

instituțiilor publice; interzicerea demisiei lucrătorilor, cu excepția cazurilor prevăzute de actele normative, pentru această perioadă; chemarea cetățenilor pentru prestări de servicii în interes public în condițiile legii; efectuarea, în modul stabilit de lege, a rechizițiilor de bunuri în scopul prevenirii și lichidării consecințelor situațiilor care au impus declararea stării de urgență; efectuarea altor acțiuni necesare în vederea prevenirii, diminuării și lichidării consecințelor pandemiei de coronavirus (COVID-19).

Susținem că Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova privind declararea stării de urgență nr. 49 din 31.03.2021 și Hotărârea de Guvern cu privire la propunerea declarării stării de urgență nr. 43 din 30 martie 2021 urmează a fi declarate ca fiind neconstituționale din următoarele considerente:

- **Cu privire la neconstituționalitatea Hotărârii de Guvern cu privire la propunerea declarării stării de urgență nr. 43 din 30 martie 2021**

În Hotărârea nr. 17 din 23 iunie 2020 Curtea Constituțională a Republicii Moldova a reținut că *[p]otrivit Comisiei de la Veneția, securitatea statului și a instituțiilor sale democratice, precum și siguranța funcționarilor săi și a populației reprezintă interese publice și private vitale care merită a fi protejate și pot conduce la o derogare temporară de la anumite drepturi ale omului și la o separare extraordinară a puterilor în stat. Cu toate acestea, competențele legate de starea de urgență au fost utilizate în mod abuziv de guvernele autoritare pentru a se menține la putere, pentru a reduce opoziția la tăcere și pentru a restricționa drepturile omului în general. Prin urmare, stabilirea unor limite stricte cu privire la durata, circumstanțele și domeniul de aplicare a acestor competențe sunt esențiale. Securitatea statului și siguranța publică pot fi garantate în mod eficient numai într-o democrație care respectă cu strictețe principiile statului de drept (a se vedea Lista criteriilor statului de drept, Veneția, 11- 12 martie 2016, CDL-AD(2016)007, § 51). Starea de urgență este prin definiție excepțională și temporară. Deci, ea trebuie să fie una provizorie. Regulile introduse în timpul stării de urgență trebuie să fie limitate în timp. Aceste reguli nu trebuie să dureze mai mult decât urgența în sine și nu pot deveni permanente (a se vedea pct. 99 din HCC nr. 17 din 23 iunie 2020).*

În Hotărârea nr. 7 din 04.03.2021 Curtea Constituțională a reiterat că un Guvern demisionar continuă să administreze treburile publice în așteptarea unui nou Guvern, care să fie plenipotențiar. Administrarea treburilor publice se referă la deciziile zilnice, curente ale Guvernului, care sunt necesare funcționării neîntrerupte a serviciului public. Această activitate se reduce la așteptarea finalizării negocierilor pentru formarea unei noi echipe guvernamentale, la evitarea unei lipse totale a puterii executive, care este una operativă și vitală pentru

necesitățile societății. În acest sens, administrarea treburilor publice de către un Guvern demisionar vizează trei categorii:

- (1) treburile curente, care îi permit statului să funcționeze;
- (2) treburile în curs, care au fost inițiate atunci când Guvernul avea competențe depline și care trebuie finalizate;
- (3) treburile urgente, care trebuie soluționate în mod imperativ pentru a se evita pericole foarte grave pentru stat și cetățeni, pentru viața economică și socială.

A fortiori, **Guvernul care administrează treburile publice nu poate să-și asume inițiative politice importante în privința unor chestiuni care au provocat dificultăți înainte de demisia sa sau au determinat în final această demisie.** Sunt excluse, în special, **deciziile care ar putea obliga ulterior durabil viitorul Guvern.** În această ordine de idei și în conformitate cu practica altor state în situații similare, spre exemplu, un Guvern demisionar poate pregăti proiectul bugetului anual, însă acesta nu ar trebui prezentat Parlamentului pentru adoptare decât de un Guvern plenipotențiar, care va avea responsabilitatea de a-l executa. La modul practic, funcțiile constituționale de administrare a treburilor publice nu pot fi definite exhaustiv, astfel încât **analiza privind constituționalitatea acțiunilor din această perioadă a Guvernului interimar trebuie făcută în contextul cazurilor particulare.** În fine, Curtea a reținut că **acordarea unor atribuții excesive unui Guvern demisionar constituie un pericol evident pentru exercițiul democrației** (*a se vedea pct. 42 din HCC nr. 7 din 04.03.2021*).

În acest context, invocăm faptul că Hotărârea de Guvern cu privire la propunerea declarării stării de urgență nr. 43 din 30 martie 2021 contravine art. 103 alin. (2) din Constituție, or, înaintarea unei propuneri cu privire la declararea stării de urgență din parte unui executiv demisionar nu se încadrează în aria de acoperire a sintagmei „*administrare a treburilor public*”.

Hotărârea de Guvern menționată mai sus contravine inclusiv art. 15 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 136 din 07.07.2017 care stipulează că **Guvernul al cărui mandat a încetat nu este în drept să adopte și să prezinte Parlamentului spre examinare proiecte de acte normative și proiecte ale documentelor de politici.**

- **Cu privire la neconstituționalitatea Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova privind declararea stării de urgență nr. 49 din 31.03.2021**

Prin definiție, statul de drept presupune obligativitatea respectării Constituției și a legilor, așa cum prevăd și dispozițiile articolului 7 din Constituție. Statul de drept constituie un mecanism a cărui funcționare implică instituirea unui climat de ordine, în care recunoașterea și valorificarea drepturilor unui individ nu pot fi concepute în mod absolut și discreționar, ci

numai în corelație cu respectarea drepturilor celorlalți și ale colectivității în ansamblu. Textul articolului 1 alin. (3) din Constituție consacră un principiu general care stă la baza statului, astfel încât acest principiu nu poate fi considerat a fi încălcat decât, eventual, în măsura unui alt text constituțional relevant sub aspectul conținutului articolului 1 alin.(3) din Legea fundamentală. Pentru buna funcționare a statului de drept, o importanță deosebită o are separația și colaborarea dintre puterile statului, care ar trebui să se manifeste în spiritul normelor de loialitate constituțională, comportamentul loial fiind o prelungire a principiului separației și echilibrului puterilor în stat. (a se vedea pct. 46-49 din HCC nr. 7 din 18 mai 2013)

Dreptul la inițiativă legislativă marchează începutul procesului legislativ, acest drept, potrivit articolului 73 din Constituție, aparține deputaților în Parlament, Președintelui Republicii Moldova, Guvernului, Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia. Curtea constituțională a reținut în jurisprudența sa că dreptul de inițiativă legislativă constă în posibilitatea subiecților indicați în articolul 73 din Constituție de a prezenta propuneri de *lege ferenda*, corelată cu **obligația Parlamentului de a le examina**, dezbate și de a se pronunța asupra acestora prin adoptare sau respingere. (a se vedea pct. 43 din 15 din 04.12.2012).

Orice inițiativă legislativă, pentru a fi materializată într-un act final adoptat, urmează să parcurgă un anumit mecanism procedural, care determină întregul proces legislativ, în care prerogativele parlamentare intră în forță. Astfel, procedura legislativă parlamentară cuprinde totalitatea regulilor pentru pregătirea examinării, examinarea și votarea unui proiect de lege în Parlament.

Constituția Republicii Moldova a stabilit clar la art. 72 alin. 3 lit. m) că regimul stării de urgență, de asediu și de război se stabilește prin lege organică.

Astfel, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat la 24 iunie 2004 Legea privind regimul stării de urgență, de asediu și de război nr. 212-XV. Conform art. 17 din această lege, starea de urgență se declară la propunerea Președintelui Republicii Moldova sau a Guvernului.

Din analiza cadrului normativ constituțional și legal, susținem că, în domeniul instituirii stării de urgență, autoritățile statului exercită competențe partajate. Parlamentul are competența de legiferare, prin lege organică, a regimului stării de urgență și atribuția de a declara starea de urgență prin hotărâre, iar **Președintele țării și Guvernul au atribuția exclusivă de a propune legislativului declararea unei asemenea stări**, precum și de a pune în executare dispozițiile legale ale regimului stării de urgență, astfel cum acestea au fost stabilite de legiuitor.

Contrar principiului separației puterii în stat, art. 72 și art. 73 din Constituție, precum și art. 17 din Legea privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, deputații Bolea Vasile, Suhodolski Alexandr, Dolință Alla au înaintat, cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul

de hotărâre privind declararea stării de urgență, iar Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Hotărârea nr. 49 din 31 martie 2021 prin care s-a declarat declară stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 1 aprilie – 30 mai 2021.

În acest context, menționăm că Hotărârea Parlamentului nr. 49 din 31 martie 2021 nu a respectat etapele procedurii de legiferare, or, Președintele țării și Guvernul au atribuția exclusivă de a propune legislativului declararea stării de urgență. Mai mult decât atât, legislativul s-a asumat o atribuție exclusivă care nu-i aparține, or, din analiza proiectului de hotărâre, a raportului comisiei juridice, numiri și imunități, dar și a notei informatice care a însoțit proiectul, nu este menționată vreo propunere care a venit din parte Guvernului.

În vederea stabilirii aplicabilității normelor constituționale, dar și a celor ierarhic inferioare, amintim că prin Hotărârea de Guvern nr. 171 din 16 martie 2020 executivul a propus cu titlu de inițiativă un proiect de hotărâre privind declararea stării de urgență care a fost susținut de legislativ. Aplicând metoda comparativă, atragem atenție asupra faptului că inițiativa de declararea a stării de urgență din 31 martie 2021 nu a aparținut executivului, dar unui grup de deputați, chiar dacă aceștia nu au competența de a înainta un asemenea proiect.

O altă critică în susținerea neconstituționalității Hotărârii Parlamentului nr. 49 din 31 martie 2021 o reprezintă și faptul că aceasta **nu conține măsurile urgente care urmează a fi luate de către Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova**, fapt ce contravine art. 72 din Constituție, dar și art. 13 din Legea nr. 212 din 24 iunie 2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

Prin prezenta sesizare, solicităm Curții Constituționale a Republicii Moldova:

- 1. Declararea sesizării ca fiind admisibilă;**
- 2. Examinarea prezentei sesizări într-un termen rezonabil ținând cont de durata stării de urgență;**
- 3. Emiterea unei Hotărâri privind declararea ca fiind neconstituțională a:**
 - Hotărârii de Guvern cu privire la propunerea declarării stării de urgență nr. 43 din 30 martie 2021;**
 - Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova privind declararea stării de urgență nr. 49 din 31.03.2021.**

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

Menționăm că prevederile aplicabile contestate nu au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

VII - LISTA DOCUMENTELOR

1. Proiect de lege nr. 95 din 31.03.2021.

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

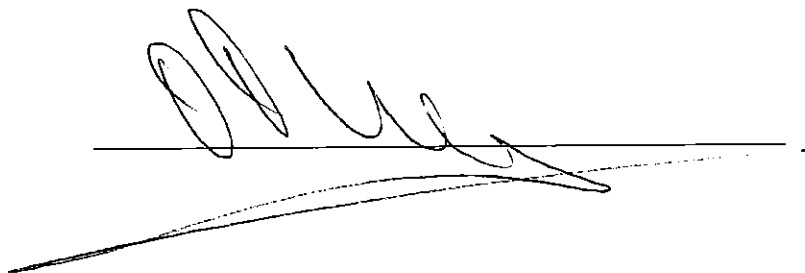
Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul: *mun. Chișinău, Republica Moldova*

Data: *07 aprilie 2021*

Octavian ȚÎCU,

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Octavian Țîcu', is written over a horizontal line. Below the line, there is a long, sweeping horizontal stroke that extends across the width of the signature area.



Parlamentul
Republicii Moldova

UB nr. 56
31 martie 20

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

**Biroului Permanent
al Parlamentului Republicii Moldova**

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr. 797/19961, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de hotărîre privind declararea stării de urgență.

Anexă:

1. Proiectul de hotărîre – 3 file.
2. Nota informativă – 1 filă.

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Bales Vasile U. Bales
Сырогачовуи Анекчанср
Dolința Hlo

SECRETARIAȚUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr.	95	
"31"	03	2020
Ora		

HOTĂRÂRE

privind declararea stării de urgență

În temeiul art. 66 lit. m) din Constituția Republicii Moldova (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 78, art. 140), cu modificările ulterioare, art. 19 din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 132-137, art. 696), cu modificările ulterioare, și având în vedere Raportul Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova privind necesitatea declarării stării de urgență și având în considerație situația pandemică gravă și faptul că subiectul ține de securitatea statului și de interesul național,

Parlamentul Republicii Moldova adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. – Se declară stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova, în perioada 1 aprilie – 30 mai 2021.

Art. 2. – Pe perioada stării de urgență Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova va emite dispoziții în vederea punerii în executare a următoarelor măsuri:

- 1) instituirea unui regim special de intrare și ieșire din țară;
- 2) instituirea unui regim special de circulație pe teritoriul țării;
- 3) introducerea regimului de carantină și luarea altor măsuri sanitaro-antiepidemice obligatorii;
- 4) stabilirea unui regim special de lucru pentru toate entitățile;

5) interzicerea desfășurării adunărilor, manifestațiilor publice și a altor acțiuni de masă;

6) dispunerea, la necesitate, a raționalizării consumului de alimente și de alte produse de strictă necesitate;

7) coordonarea activității mijloacelor de informare în masă privind:

a) informarea populației despre cauzele și proporțiile situației excepționale, despre măsurile întreprinse pentru prevenirea pericolului, lichidarea urmărilor acestei situații și protecția populației;

b) familiarizarea populației cu regulile de comportare în timpul situației excepționale;

c) introducerea unor reguli speciale de utilizare a mijloacelor de telecomunicații;

8) modificarea procedurii de numire în funcție și de destituire a conducătorilor agenților economici și ai instituțiilor publice;

9) interzicerea demisiei lucrătorilor, cu excepția cazurilor prevăzute de actele normative, pentru această perioadă;

10) chemarea cetățenilor pentru prestări de servicii în interes public în condițiile legii;

11) efectuarea, în modul stabilit de lege, a rechizițiilor de bunuri în scopul prevenirii și lichidării consecințelor situațiilor care au impus declararea stării de urgență;

12) efectuarea altor acțiuni necesare în vederea prevenirii, diminuării și lichidării consecințelor pandemiei de coronavirus (COVID-19).

Art. 3. – Dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova sunt obligatorii și executorii pentru conducătorii autorităților administrației publice centrale și locale, ai agenților economici, ai instituțiilor publice, precum și pentru cetățeni și alte persoane aflate pe teritoriul Republicii Moldova.

Art. 4. – Toate dispozițiile emise de Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova intră în vigoare din momentul adoptării.

Art. 5. – Parlamentul Republicii Moldova va informa, în termen de 3 zile, Secretarul General al ONU și Secretarul General al Consiliului Europei despre prezenta hotărâre și cauzele adoptării acesteia.

Art. 6. – Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării, se aduce de îndată la cunoștința populației prin mijloacele de informare în masă și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președintele Parlamentului

Nota Informativă
la proiectul de hotărîre privind declararea stării de urgență

În contextul pandemii globale legate de coronavirusul de tip nou COVID — 19, de care a fost afectată și Republica Moldova, și luând în considerație dinamica negativă în ultimele 2 săptămâni, unde la data de 28 martie 2021 fiind înregistrate 226.521 cazuri de COVID-19, dintre care cazuri active - 19.926, incidența în ultimele 14 zile - 635 cazuri la 100 mii persoane, incidența totală - 6.520 cazuri la 100 mii persoane, mortalitatea în ultimele 14 zile - 14 decese la 100 mii persoane, mortalitatea totală 138 decese la 100 mii persoane (s-a înregistrat o creștere semnificativă cu peste 30%), rata fatalității în ultimele 14 zile — 2,25 decese la 100 de cazuri, rata fatalității totale - 1 decese la 100 de cazuri. Formele grave reprezintă - 8.6 %, formele medii -10.8% formele ușoare și asimptomatice - 80.6%. Pacienții au devenit mai gravi cu durata medie crescută de tratament, cu formele clinice mai complexe, fulminante cu dinamica de creștere până la circa 9 %.

Având în vedere actualul context epidemiologic și importanța luării unor măsuri urgente care sunt dictate de dinamica evoluției situației epidemiologice naționale, dar și internaționale, determinată de răspândirea virusului COVID-19, ținând cont de faptul că interesul public reclamă adoptarea unor măsuri care să permită intervenția eficientă și cu mijloace adecvate a gestionării crizei, luând în considerare necesitatea asigurării în continuare a unei protecții corespunzătoare împotriva îmbolnăvirii cu noul tip de coronavirus, precum și în contextul Raportului Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova privind necesitatea declarării stării de urgență, și recomandărilor Cosiliului Suprem de Securitate se propune Parlamentului declararea stării de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Bolea Vasile - 